

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
протокол № 5 від 31.08.2026

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор ОПДЮТ

Ольга КАНЗЮБА
наказ № 64-од від 31.08.2026

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність
у Донецькому обласному палаці дітей та юнацької творчості

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність у Донецькому обласному палаці дітей та юнацької творчості (далі – Положення) є внутрішнім актом Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості (далі – Палацу), що визначає цінності, принципи та правила академічної доброчесності, засади її забезпечення, заходи із запобігання порушенням, порядок реагування на можливі порушення, повноваження уповноваженого органу та права учасників розгляду.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про академічну доброчесність», «Про авторське право і суміжні права», інших нормативно-правових актів у сфері освіти, Статуту Палацу та інших внутрішніх актів Палацу.

1.3. Положення враховує особливості діяльності закладу позашкільної освіти, зокрема освітню, навчально-творчу, дослідницьку, конкурсну, проєктну, методичну та інші види академічної діяльності.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу та інших суб'єктів академічної діяльності в межах їхньої діяльності у Палаці.

1.5. У питаннях, не врегульованих цим Положенням, застосовуються норми законодавства України. Положення не може суперечити Закону України «Про академічну доброчесність» та іншим актам законодавства.

1.6. Палац формує та утверджує культуру академічної доброчесності, забезпечує обізнаність учасників освітнього процесу щодо її цінностей, принципів і правил, мінімізує можливості для порушень та забезпечує дієве реагування на встановлені факти порушень.

2. Терміни, що використовуються у Положенні

2.1. У цьому Положенні терміни «академічна доброчесність», «академічна відповідальність», «академічний твір», «навчальна робота», «суб'єкти

академічної діяльності», «уповноважений орган», «уповноважена особа», «джерело інформації» та інші терміни вживаються у значеннях, визначених Законом України «Про академічну доброчесність».

2.2. Академічна доброчесність – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності.

2.3. Навчальна робота – результат виконання здобувачем освіти навчального завдання, відображений у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, пластичній, цифровій чи іншій формі.

2.4. Академічний твір у діяльності Палацу може, зокрема, бути представлений творчим мистецьким проектом, дослідницькою, методичною, навчальною, проєктною, цифровою або іншою роботою, створеною у сфері освіти відповідно до законодавства та внутрішніх актів Палацу.

II. Цінності, принципи та правила академічної доброчесності

2.1. Базовими цінностями академічної доброчесності в Палаці є:

- чесність перед собою та іншими особами;
- довіра до результатів навчання, творчої та іншої академічної діяльності;
- справедливість і неупередженість;
- повага до честі та гідності людини;
- відповідальність за власні рішення, дії та результати;
- прозорість і відкритість академічної діяльності;
- дотримання авторства та повага до інтелектуальної власності;
- академічна свобода у межах законодавства;
- нульова толерантність до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності.

2.2. Учасники освітнього процесу дотримуються принципів законності, доброчесності, взаємоповаги, справедливості, відповідальності, прозорості, академічної свободи, недискримінації, об'єктивності та невибірковості реагування на порушення.

2.3. Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, визначених законодавством та цим Положенням.

III. Основні правила академічної доброчесності

1. Правила для педагогічних працівників

- ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;
- ґрунтувати педагогічну, методичну, творчу та дослідницьку діяльність на надійних і достовірних даних;
- перевіряти надійність і достовірність інформації, яка надається здобувачам освіти;
- чітко визначати очікувані результати навчання, вимоги до виконання завдань та критерії оцінювання;
- здійснювати об'єктивне, прозоре та неупереджене оцінювання результатів навчання і творчої діяльності;
- вживати заходів для виявлення та припинення порушень академічної доброчесності;
- власним прикладом формувати культуру академічної доброчесності;
- доброчесно використовувати результати інших авторів та належно зазначати джерела інформації;
- дотримуватися вимог авторського права і суміжних прав;
- не допускати фальсифікації, фабрикації та поширення завідомо неправдивої інформації в освітньому процесі;
- дотримуватися правил доброчесного використання штучного інтелекту;
- невідкладно реагувати на відомі їм факти схиляння до порушення академічної доброчесності.

2. Правила для здобувачів освіти

- виконувати навчальні завдання самостійно, якщо інше не передбачено завданням або правилами його виконання;
- зазначати джерела інформації та авторів використаних текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей та інших результатів творчої діяльності;
- подавати достовірну інформацію про результати власної навчальної та творчої діяльності;
- не видавати результати діяльності інших осіб за власні;
- не використовувати недозволену допомогу під час виконання завдань та оцінювання;
- не здійснювати обман, списування, фабрикацію, фальсифікацію чи інші порушення;

- повідомляти про факти схиляння до порушення академічної доброчесності;
- дотримуватися встановлених правил участі у конкурсах, виставках, змаганнях, конференціях та інших заходах.

3. Добросовісне використання штучного інтелекту

3.1. Використання технологій штучного інтелекту в освітній, творчій, проєктній та методичній діяльності допускається, якщо це не суперечить законодавству, умовам відповідного конкурсу чи завдання та не приховує внесок штучного інтелекту у створення результату.

3.2. Якщо в академічному творі, навчальній або творчій роботі використано текст, зображення, модель, дані чи інший результат, згенерований штучним інтелектом, автор зазначає факт такого використання та, у разі необхідності, методику генерування та/або назву відповідного цифрового інструменту.

3.3. Не вважається порушенням академічної доброчесності використання штучного інтелекту як допоміжного інструменту, зокрема для мовного редагування, перекладу, форматування, технічного структурування чи покращення читабельності, якщо таке використання не суперечить вимогам конкретного завдання або конкурсу.

3.4. Педагогічний працівник може визначати в умовах конкретного завдання випадки, коли використання штучного інтелекту дозволене, обмежене або не дозволене, з урахуванням мети та очікуваного результату навчання.

IV. Система забезпечення академічної доброчесності в Палаці

4.1. Система забезпечення академічної доброчесності Палацу включає:

- внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;
- вимоги до створення, оприлюднення, виконання та оцінювання академічних творів і навчальних робіт;
- заходи з формування та утвердження культури академічної доброчесності;
- навчання та інформування учасників освітнього процесу;
- механізми запобігання та врегулювання конфліктів інтересів;
- діяльність уповноваженого органу та уповноваженої особи (за визначенням);
- процедуру розгляду повідомлень про можливі порушення;

- порядок прийняття та оскарження рішень;
- моніторинг стану академічної доброчесності та аналіз результативності профілактичних заходів.

4.2. Палац забезпечує доступність цього Положення та іншої інформації про академічну доброчесність на офіційних інформаційних ресурсах.

4.3. Заходи з формування культури академічної доброчесності можуть включати тематичні заняття, бесіди, тренінги, консультації, методичні заходи, інформаційні кампанії, аналіз типових ситуацій, роз'яснення правил цитування та доброчесного використання цифрових технологій.

4.4. Педагогічні працівники формують у здобувачів освіти розуміння академічної доброчесності з урахуванням їхнього віку, освітніх потреб та специфіки напряму позашкільної освіти.

V. Види порушень академічної доброчесності

5.1. Порушенням академічної доброчесності є дія чи бездіяльність суб'єкта академічної діяльності, передбачена Законом України «Про академічну доброчесність» або спеціальними законами.

5.2. У Палаці до порушень академічної доброчесності належать:

- відчуження авторства;
- академічний плагіат;
- приписування авторства;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- недоброчесне оцінювання;
- несамотійне виконання навчальної роботи;
- недозволена допомога;
- академічний саботаж;
- схиляння до порушення академічної доброчесності;
- інституційні порушення академічної доброчесності.

5.3. Зміст та ознаки кожного виду порушення визначаються Законом України «Про академічну доброчесність».

5.4. Під час кваліфікації конкретної ситуації враховуються характер діяння, умисність, наслідки, вік здобувача освіти, повторність порушення, обставини його вчинення та інші обставини, передбачені законодавством.

VI. Запобігання порушенням академічної доброчесності

- проведення навчання та просвітницьких заходів з академічної доброчесності;
- ознайомлення педагогічних працівників і здобувачів освіти з цим Положенням;
- визначення зрозумілих вимог до навчальних і творчих робіт;
- оприлюднення критеріїв оцінювання та вимог до конкурсних робіт, якщо це належить до компетенції Палацу;
- формування завдань, що сприяють самостійному, творчому та критичному мисленню;
- використання технічних засобів перевірки текстів та інших матеріалів за потреби;
- попередження конфлікту інтересів і забезпечення неупередженого оцінювання;
- роз'яснення правил використання матеріалів з мережі Інтернет та результатів, створених штучним інтелектом;
- аналіз типових випадків порушень та коригування профілактичних заходів.

VII. Права та обов'язки учасників розгляду можливого порушення

7.1. Особа, стосовно якої розглядається повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності, має право:

- знати про суть повідомлення та матеріали, на яких воно ґрунтується;
- надавати усні та письмові пояснення;
- подавати докази, документи, пояснення свідків та інші матеріали;
- бути присутньою під час розгляду питання, якщо інше не передбачено законом;
- користуватися правовою допомогою та/або допомогою представника у випадках, передбачених законодавством;
- заявляти відвід члену уповноваженого органу за наявності конфлікту інтересів;
- отримати рішення за результатами розгляду;
- оскаржити рішення у встановленому порядку.

7.2. Заявник має право отримати інформацію про прийняте рішення в межах, у яких її надання не порушує законодавство про захист персональних даних та інші вимоги законодавства.

7.3. Усі учасники розгляду зобов'язані діяти добросовісно, не перешкоджати встановленню обставин справи та не розголошувати інформацію з обмеженим доступом.

VIII. Уповноважений орган та уповноважена особа

8.1. У Палаці уповноваженим органом з питань академічної доброчесності є Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія), якщо інше не визначено рішенням педагогічної ради та цим Положенням.

8.2. Комісія є колегіальним органом Палацу, уповноваженим розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та застосовувати заходи реагування в межах компетенції, визначеної законодавством і цим Положенням.

8.3. Склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради Палацу. До її складу можуть входити представники адміністрації, педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу з урахуванням законодавства.

8.4. Строк повноважень Комісії – 3 роки. Зміни до складу Комісії можуть вноситися у разі вибуття члена, виникнення конфлікту інтересів або з інших підстав.

8.5. Член Комісії не бере участі в розгляді питання, якщо має прямий чи опосередкований особистий інтерес у його результаті, є особою, щодо якої подано повідомлення, заявником, близькою особою відповідного учасника або за інших обставин, що можуть викликати сумнів у його неупередженості.

8.6. Комісія:

- приймає та розглядає повідомлення про можливі порушення;
- збирає та досліджує матеріали;
- забезпечує право особи на пояснення та участь у розгляді;
- визначає наявність або відсутність порушення в межах своєї компетенції;
- приймає рішення про застосування заходів реагування;
- вносить пропозиції керівнику та педагогічній раді щодо вдосконалення системи академічної доброчесності;
- здійснює щорічний аналіз стану академічної доброчесності в Палаці.

8.7. Комісія звітує про результати роботи педагогічній раді не рідше одного разу на рік.

IX. Порядок подання та розгляду повідомлення про можливе порушення

9.1. Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності може подати будь-який учасник освітнього процесу або інша особа, якій стали відомі відповідні обставини.

9.2. Повідомлення подається у письмовій або електронній формі та має містити, наскільки це можливо:

- відомості про заявника (крім випадків, коли закон допускає анонімне повідомлення);

- відомості про особу, щодо якої подається повідомлення;

- опис можливого порушення;

- дату, місце та інші обставини;

- посилання на джерела інформації та/або докази;

- підпис заявника або інший спосіб підтвердження авторства повідомлення.

9.3. Керівник Палацу протягом трьох робочих днів визначає подальший рух повідомлення відповідно до законодавства та цього Положення.

9.4. Уповноважений орган протягом десяти робочих днів з дня надходження повідомлення ухвалює рішення про початок розгляду за встановленою процедурою або про залишення повідомлення без розгляду та повідомляє про це заявника.

9.5. Особі, щодо якої надійшло повідомлення, надається його копія, а також повідомляються дата, час і місце розгляду не пізніше ніж за три робочі дні до його проведення, крім випадків таємниці або обмеження доступу, передбачених законом.

9.6. Розгляд повідомлення здійснюється з дотриманням принципів законності, неупередженості, презумпції невинуватості до встановлення факту порушення, змагальності та права на захист.

9.7. Загальний строк розгляду повідомлення не може перевищувати шести місяців з дня його отримання, якщо інше не передбачено законом.

9.8. За результатами розгляду Комісія приймає рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності або про відсутність такого факту, а також визначає відповідний захід реагування в межах своїх повноважень.

9.9. Рішення оформлюється протоколом та/або окремим рішенням Комісії. У рішенні зазначаються встановлені обставини, докази, мотиви прийнятого рішення, вид заходу реагування та порядок його оскарження.

X. Особливості розгляду порушень здобувачами освіти

10.1. До академічної відповідальності може бути притягнута особа, яка на час вчинення порушення досягла 14-річного віку.

10.2. Розгляд питання щодо притягнення до академічної відповідальності здобувача освіти віком від 14 до 18 років здійснюється із запрошенням його батьків або інших законних представників, якщо проти цього не заперечує здобувач освіти.

10.3. У роботі з молодшими здобувачами освіти перевага надається виховним, роз'яснювальним та профілактичним заходам із урахуванням віку дитини.

10.4. Під час визначення заходу реагування щодо здобувача освіти враховуються вік, рівень його підготовки, характер і наслідки порушення, умисність, повторність та інші обставини.

10.5. До здобувачів освіти можуть застосовуватися передбачені законом і цим Положенням виховні та інші заходи реагування, зокрема тематичні заняття з академічної доброчесності, усне або письмове попередження, а також інші санкції в межах законодавства.

XI. Заходи реагування та академічна відповідальність

11.1. До особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій у випадках та порядку, визначених законом і цим Положенням.

11.2. До педагогічних працівників можуть застосовуватися санкції, передбачені Законом України «Про академічну доброчесність», зокрема догана, звільнення у випадках, визначених законом, позбавлення педагогічного звання, кваліфікаційної категорії, нагород, відзнак, почесних звань, присуджених Палацом, а також інші передбачені законом санкції в межах компетенції.

11.3. До педагогічних працівників Палацу можуть застосовуватися додаткові види санкцій, передбачені законодавством для педагогічних працівників, зокрема:

- відсторонення від проведення процедур та заходів забезпечення якості освіти, олімпіад, турнірів, конкурсів, змагань та інших заходів змагального характеру строком від одного до трьох років;

- недопущення строком від одного до трьох років до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;

- позбавлення будь-яких видів заохочень (заохочувальних виплат, нагород тощо) протягом одного року.

11.4. Конкретний вид санкції визначається з урахуванням вимог закону, характеру порушення, його наслідків, повторності та інших обставин.

11.5. У випадках, коли закон прямо визначає обов'язкову санкцію, застосовується відповідна норма закону.

XII. Конфлікт інтересів

12.1. Палац забезпечує механізми запобігання виникненню та врегулювання конфліктів інтересів під час здійснення оцінювання, конкурсного відбору, розгляду повідомлень та прийняття рішень.

12.2. Особа, яка має конфлікт інтересів, зобов'язана повідомити про нього та не брати участі у відповідній процедурі до його врегулювання.

12.3. У разі виникнення конфлікту інтересів у члена Комісії питання розглядається без його участі.

XIII. Оскарження рішень

13.1. Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржено відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» та внутрішніх документів Палацу.

13.2. Особа має право подати мотивовану скаргу у встановлений законом або внутрішнім актом строк.

13.3. Подання скарги не звільняє особу від виконання законних вимог, якщо інше не передбачено законодавством або рішенням за результатами оскарження.

XIV. Обов'язки батьків та законних представників

14.1. Батьки та інші законні представники неповнолітніх здобувачів освіти сприяють формуванню у дітей усвідомлення необхідності дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.

14.2. Батьки та законні представники заохочують дітей до самостійного виконання навчальних і творчих завдань, належного зазначення джерел та відповідального використання цифрових технологій.

14.3. Палац взаємодіє з батьками та законними представниками з питань профілактики та реагування на порушення академічної доброчесності з дотриманням прав дитини.

XV. Прикінцеві положення

15.1. Це Положення затверджується рішенням педагогічної ради Палацу та вводиться в дію наказом директора.

15.2. Положення набирає чинності з дати, визначеної наказом про його введення в дію.

15.3. Зміни та доповнення до Положення вносяться за потреби у зв'язку зі змінами законодавства, результатами моніторингу або за пропозиціями учасників освітнього процесу та затверджуються у встановленому порядку.

15.4. Палац забезпечує оприлюднення цього Положення на офіційному вебсайті та/або інших доступних інформаційних ресурсах.

15.5. Відповідальність за організацію роботи із забезпечення академічної доброчесності у Палаці несуть керівник та інші працівники відповідно до їхніх повноважень.

15.6. У разі зміни законодавства норми цього Положення застосовуються в частині, що не суперечить новим нормам законодавства, до внесення відповідних змін до Положення.